

Rádiót hallgatok egy pozsonyi amatőrnél

Irtta: Kaczér Illés

Bécsből Sraust, Milanóból Puccinit, Hamburgból a buenosairesi kukoricaárakat, Frankfurtból egy háromfelvonásos klasszikus drámát.

Nem először tökéletesitem magam rádióval: amikor először tettem sem éreztem semmi különöset. Hogy a hang a földön mindenüvé eljut, még a bánya mélyébe is, tudom s hogy nekem most olyan fülem van, amivel Nujorkot, Sanghajt és Delhit hallhatom, már nem csoda. Természetes s én egyszerűen tudomásul veszem.

Az élmény a nagypapa volt legényember korában. A rádió nagypapa, akit fonográfoknak hívtak. Egy kisváros piacán élveztem ponyva alatt hetivásár napján. Alig vártam, hogy a parasztek kivégység szörös füléből a gumicső celuloidevéjét, amely kővér volt és lukas, mint a törökcsibuk szópókájja. A falvak tamásai hümmögve s fejcsóválva emelgettek meg a ládikó alatt a vásznat, hogy biztos ott rejtőzik a fonó-gróf a pénzkiosaló svihák. Én már tudtam, hogy a masina alatt se gróf, se sróf, én már a krajcáros Esti Ujságban olvastam Edisonról s amikor a bur-indulót rikácsolta a készülék, éreztem: ezt a különös marsot a forró Boériában dobolták és trombitálták rá a hengerre s szinte láttam a kossuthszakállas Krüger apót, a bur szabadságharc Kossuth Lajost, amint félkezét a bibliára téve, a másikkal élethálót esküdtött a kizsákmányoló angol uralomra. Akkor nagyon lelkesedtem a pátriarcha ös Krüger tábornokért. (Csak jóval később ábrándultam ki belőle, amikor egy afrikai író könyvében azt olvastam róla, hogy a bur-angol élet halálharc napjaiban az angol bankba rakta be a pénzét. Négyegynegyed kamatlábra. Ami biztos, az biztos.) És nagyon lelkesedtem a fonográfért, a gramofon apjájért, amely eredeti japán katonabandával játszott a nekem a Banzajt és a kis magyar városka főterén mézeskalácsosok és szürszabók sátorai között, ordító pántlikaárusok és csuszómászó koldusok éneklései közepette sirta a fülemben Nyárai Tóni eredeti rekedségével, hogy „A Csap-uccán véges-véges végig...“ A tü lesiklott a hengerről, a készülék hápogott, zörömbölt és nyekergett és én ünnepélyesen átléptem az új idők küszöbét.

2. A fiu azóta sok keserves órát szerzett megkínzott fülemnek. Mármost a gramofon. A fonográfunk megvolt az uri szokása, hogy csak pénzért, meghívott közönség előtt produkálta tudását. De a gramofon, a vásári komédiás ivadéka, parlagi fickó volt, leordított a negyedik emeletről, ki a szomszéd ablakából, át a szomszéd szomszédjától, az est méla esendjében a dobhártyámba recsegette: „Ujjé a lizsében naccerü“, vagy a melaléumra spekulálva zokogta a Hulló falevelet esetleg katonabandásan csörömpölte el költői áhitatom ritka perceit, ha történetesen nem arról volt szó, hogy Gyöngyi László elszavalja a Családi kört, ahogy egy cigány, egy sváb és egy banta néger mondaná. A szomszédnál a társaság repetáló nevetéssel jutalmazta az eredeti mókamestert, egy szegény vendég, akinek nem tellett gramofonra, le akarta írni, hogy a feleségének és a leányának, akik nem jöhettek el, otthon előadhassa: meg kellett ujránzi közkívánatra.

Csunya és méltatlan szenvedés volt ez az idegen gramofon s amikor később mód adatott a költővel felsőhajtanom: „Nékem egyforma az én fülemnek, ha kéj liheg vagy kin hörög, ha vér csurran, vagy pénz csörög“ — megirigyeltem a boldogtalan költőt, aki nem hallhatott soha gramofont. Ez nem lett volna egyforma az ő fülének.

3. A rádió a nagypapa diszkrét tenorját örökölte. Zseniálisabb, mint az első ös és jóneveltebb, mint a közvetlen előd. Ha akarom hallok vele az egész világ börszóját, komédiás zaját, ápolit és kulturált muzsikáját, de ha leteszem a fülnek ezt a távcsővét (a fonográf csak a fül pápaszeme), nem veszek tudomást a nagyvilágról, már csak az autó berreg az utcán, a toronyóra üt, a hajó túlkol a Dunán és Péterke ordítva követeli Jancsától a csokoládéját. „Csak egy kicsit add ide. Szopom, aztán visszaadom“.

4. Itt ülök a pozsonyi amatőrnél s a fülemben a hallgatók spongyás diabolokontya. A frankfurti próza már lezajlott bennem, a hős meghalt, a függöny legördült, épp most felejtettem el, hogy a csikágói gabonatörszén mennyiért kínálja a Gulissz a tavaszi rozost, amit még ki se csépeltek a szalmából, hogy elvessék az eljövendő tavasz nyerszagu barázdái közé; kezdem tudni, hogy a bécsi csemegepiac milyen drága a kalarábé s a dracsipte noszpolya és berkenye kilója s már hallok

a drága filharmonikusokat, amint a fülemben hegedülk és oboázzák Richard Strauss harmóniás dissonáncit és a néhai keringőkirály vidáman uszályos valcereit.

Egy-egy pillanatra a régi emlék csap szíven: a fonográf. Nini, ez a rádió ugyanugy sziszeg és recseg, ugyanugy rikácsol, hápog, prüszköl, dörög és morog...

— „A készülék?“ — kértem a lelkes és gögös amatőrtől. — Hibás?

— Az én készülékem? Isten ments! Ezek légköri hangok. A klar, amely beleszól. Hallgassa csak... sz sz szszsz! Egy óra múlva lesz Pozsonyban... Tralallalalla! — és énekl a Strauszkeringőt — szszsz! Egy óra se kell. Háromnegyedóra... Lallala!... Szszsz! Szratrrtt! Most valahol lecsapott. Már csak egy félóra. Ó ne siessen, van még jó harminc perc... Ezt én már kitapasztaltam. És ha esni kezd, ott az esernyő a sarokban, elviheti.

Féltizenkettő. Nézem az órát. Megérkezett a bécsi vihar. Mindössze egy-két percet tévedett tapasztalt amatőr-barátom.

Felhívás a kolozsvári zsidó választópolgárokhoz!

A kolozsvári városházán október hó 29-ig marad kifüggesztve a községi és megyei választói lista. Ezen időn belül kell benyújtás felebbezésüket azok, akik a névjegyzékből kimaradtak. Tekintettel arra, hogy a felebbezések elkészítéséhez bizonyos okmányok is szükségesek lesznek, amelyeket szintén legkésőbb 29-ig kell beszerezni, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség felhívja. Kolozsvár minden választójogosult zsidó lakosát, haladéktalanul győződjön meg mindegyik arról, hogy benne van-e neve a névjegyzékben. A névjegyzék a városháza 29. és 31. számú szobáiban tekinthető meg.

Akinek neve a listában nem szerepel, haladéktalanul jelentkezzen a Zsidó Nemzeti Szövetség Jogvédő Irodájánál (Str. Baron L. Pop 10) délután 3—4 között, ahol felebbezését díjtalanul elkészítik és tájékoztatják a felebbezéshez szükséges okmányokról.

Minden öntudatos zsidónak önmagával és a zsidó közösséggel szembeni kötelessége gyakorolni választói jogát. Hogy ettől a jogától el ne essék, egyetlen napot se vesztégesen el és már ma nézze meg, hogy benne van-e neve a választók listájában.

Kiderült

a lengyel köztársasági elnök merénylőinek kitétele

A Steiger pör újabb szenzációi. Letartóztattak egy tanut a tárgyalóteremben

(Lemberg, október 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Steiger-pör újabb szenzációkkal gazdagodott. Berlinből Lembergbe érkezett hírek szerint 1924. október 2-án Olschanski ukrán terrorista Kattovia felől jövet Deuthenben átlépte a lengyel-német határt. Itt föltartóztatták a német határőrség és vissza akarta küldeni lengyel területre. Olschanski azonban kijelentette, hogy 1925. szeptember 5-én bombamerényletet követett el a lengyel államfő ellen és arra kérte a német hatóságokat, hogy a menedéj jog alapján, mint politikai bűnös Németországban tartózkodhasson.

A német hatóságok azonnal érintkezésbe léptek a birodalmi külügyminisztériummal, amely azt az utasítást adta, hogy az őrizetbe vett Olschanski szabadlábra kell helyezni és meg kell adni neki a menedéj jogot. Amikor megkezdődött a Steiger-per, egy birodalmi képviselő, aki tudott az Olschanski szökéséről, azzal fordult a német kormányhoz, hogy a merénylőt tartóztassa le és az ügyet hozza nyilvánosságra. A bejelentéssel a német minisztertanács fog legközelebb foglalkozni.

A „hitért zsidóné“

A bíróság kihallgatta Lukomsky rendőrkormányzó, aki Steigerre első kihallgatása folyamán brutálisan rákiabált és lezsidózta. A második kihallgatás alkalmával Kajdan komiszárt Steigert kihallgatás előtt arculütötte. A kihallgatás további folyamán provokálta a fiatalembert és amikor később hazulról bevittek kosztját a börtönbe, egy provokáló papírlapot csempészett be hozzá a rendőrség.

Feltűnést keltett Paszternák Mária kihallgatásánál, amikor kiderült, hogy a hisztériás nő egykor zsidó volt és később tért ki a katolikus vallásra. A védő kérdéseinek zavarba jön és ellentmondásba keveredik.

A bíróság kihallgatta még Ulám Mihály leMBERGI építész, aki egy ház balkonjáról nézte a felvonulást és úgy látta, hogy egy magas gummiköpenyes férfi dobta a bombát. Elmondotta, hogy Steigert is futni látta, azonban abban a pillanatban mindenki igyekezett eliesetni a tett színhelyéről, mert azt hitték, hogy a bomba robbanni fog.

5. Egy trópusi utazótól hallottam, hogy a sivatag gyorsfutója, a dromedár, kétszer olyan gyorsan szedi a lábát, ha muzsikát hall. Valóságos paradox, ha egy lomba táncosnak azt mondja valaki: maga teve, vagy maga dromedár. Ez a dromedár jó zeneszóra — mert van érzéke a finom és friss muzsikához — gyorsvonal-sebességgel száguld át a végtelen homokmezőkön. De honnan veszi a magányos sivatagi utas a fáradhatatlan zenekart? Egyszerűen az egypupu fültre szereli a rádió mikrofonját. És jön a milánói Scala, a bécsi filharmonikus koncert, a nujorki metropolain zenekara és ötszázas kórusa, ha kell az isteni Jeritza is megereszi a hangját... S ha a hang nem tiszta, ha rikácsol és morog, a dromedár kétszáz mérföld messzijéből megérzi a veszedelmet, a gyilkos számumot, amely forró orrlukaival fujja a homokhalált. Az állat megemeli a nyakát, még vadabban rohan s vagy eléri az első oázist, vagy ha erre már nincs idő, mert az oázis néha napokra van, idejében lefekszik és felpuffadt testéből bástyát emel gazdájának, míg a fergeteg el nem vonult.

Letartóztatás a tárgyalóteremben

Most Klara Merksamer tanura került a sor, a nő teljesen mást vallott, mint a hadbírósi tárgyaláson. Az elnök ezen az alapon letartóztatását rendelte el. Az eset őriési feltűnést keltett. A nap második szenzációja dr. Landau védő kétórás beszéde volt. A védő a rendőri nyomozásról feltűnést keltő leleplezéseket tett. Rámutatott, hogy a vizsgálat 13 hónapja alatt minden olyan momentumot, ami egy másik vágányra terelhetné volna az ügyet, szándékosan mellőzött. A rendőrség nagyon jól tudta, hogy ukrán terrorista-körökből indulhatott ki a merénylet gondolata, a rendőrség nagyon jól tudta az Olschanski esetet, sőt azt is tudta, hogy Olschanski ki volt a cinkosa és pedig egy Bundera József nevű Stryból származó ukrán. Ez a Bundera Bécsben tartózkodik, ahol a rendőrség előtt be is vallotta, hogy személyesen vett részt a köztársasági elnök ellen tervezett merényletben.

A többi tanu közül egyik sem tudta határozottsággal megmondani, hogy a bombavető Steiger volt.

PALAIS DE DANSE

(Palace kávéház)

Uj tagok.

Uj műsor.

LILI PALMAZIAN

Sanda Charlott

Teleký Zizi Denis

NAGY MACZA

KÖSZEGI LULU

Trilby

Farkas duo

Rositta et Mathens

Ligei barhumorista

Belépődíj nincs!

Tányérozás nincs!

Meleg és hideg ételek!

Sirocco 15/8

* Brassóban hirdetések, előfizetések felvételére és reklamációkat elintéző az Uj Kelet brassói képviselője, az Elekes Hirlapiroda Str. Portii 32.

Befejezést ny

Foru M

AZ

(Cluj-Kolozsv tudósítójától.) A berben cikksorozat cikksorozat homlo a cikrója nemese író mesterségéből az igazságért. Az asszonyának, Jus kendővel kötött fogulatlan bír. írta: „Mittelmar hitte, hogy az ir a bíróságnak meg elfoglaltságtól m Ugy hitte, hog is hivatalból f vételi melyet elő és hivatal inkább hihette ez nagy bukaresi vétel nélkül közságának új adata

Az ujságíró rást a bíróság ujságíró szerepét Az ügyvédnek, a ujságíró bizonyl fogott hozzá Mi nek előkészítéséb

Azóta egy év tönben ártatlanul családnak: az ő nyolc testvérnek, De nehéz év volt mára is Hisz alig bizony nem egys ujságíró, vagy az hogy Mittelmann sem az ujságíró, azokkal a türe megett kicsinyes meg. De egyfórr hajszolták azokat ségen felül bizor

Közben a p Bukarestbe került mert az iratok pedig e nélkül Nagy eréllyel d véd sürgette ki dr. Hirsch Gus adva a lelkiismer munkáját intézt

Lassanként nem egy „cikk bizonyítéka“. fejezést a perim madik feladatú ügyvédé: de a része éppen az fel: az orvossz Mittelmann Jő volt ugyanis a Ezer apró kére merült itt fel, kutatás igazság venni a törv hogy így felké déseivel fordul itten: a kolozs széki orvostan az amerikai E dr. Mihaila mélyedő kutak mann ártatlan Mittelmann m lott oda legfő nem tudta, h elözményeit. jegyzőkönyve meg vélemény tása után.

Ezzel a l előkészítés m

Mittelmann József ártatlanságáért

Revízió előtt a Mittelmann-pör

Befejezést nyert a per újrafelvétel jogi előkészítése. Demeter Dobrescu és Costa Foru Marosvásárhelyen személyesen nyújtják be a revízió kérvényét

Az orvostudomány áll tanúnak Mittelmann mellé

(Cluj-Kolozsvár, október 21. Az Új Kelet tudósítójától.) A múlt év szeptemberben és októberben cikksorozat jelent meg e lap hasábjain. A cikksorozat homlokán kemény felírás jelezte, hogy a cikkírója nemcsak riportot ír, nemcsak az újság-író mesterségéből feladatát végzi el, de sikra száll az igazságért. Azért az igazságért, melynek Isten asszonyának, Justicia-nak a mitológia szemét egy kendővel kötötte be, jelezvén ezzel azt, hogy elfogulatlan bír. A cikk írója a riportok felé azt fogulatlan bír. A cikk írója a riportok felé azt fogulatlan bír. A cikk írója a riportok felé azt fogulatlan bír.

Az újságíró azonban tévedett. A további eljárást a bíróság hivatalból nem indította meg. Az újságíró szerepét tehát a jogásznak kellett átvennie. Az ügyvédnek, aki már nem elégedhetett meg az újságíró bizonyítékaival, hanem jogi alaposítással fogott hozzá Mittelmann József perfelvételi ügyének előkészítéséhez.

Azóta egy év telt el. Nehéz év. Nehéz a börtönben ártatlanul sínylődő Mittelmannnak. Nehéz a családnak: az özvegynek, kinek legidősebb fia, a nyolc testvérnek, kik számára apa helyett apa volt. De nehéz év volt ez az újságíró és az ügyvéd számára is. Hisz alig volt nap, hogy ne jött volna üzenet a bizony nem egyszer rosszindulatú üzenet, mintha az újságíró, vagy az ügyvéd lett volna felelős azért, hogy Mittelmann József még mindig rab. Azonban sem az újságíró, sem az ügyvéd nem törődhetett azokkal a türelmetlenekkel, kiknek érdeklődése meggett kicsinyes érdek, vagy reklámhajsza húzódott meg. De egyforma türelmetlenséggel és szívóssággal hajszolták azokat az adatokat, melyek minden kétségen felül bizonyítanak a bíróság előtt.

Közben a per iratai egy más ügyből kifolyólag Bukarestbe kerültek. Újabb idővesztés volt ez, mert az iratokba nem lehetett betekinteni, már pedig e nélkül a további előkészítés lehetetlen volt. Nagy eréllyel dr. Frankovits Jenő bukaresti ügyvéd sürgette ki az iratokat. Marosvásárhelyen pedig dr. Hirsch Gusztáv volt az, aki ügyvédi példát adva a lelkiismeretességnek, az ottani adatszerezés munkáját intézte.

Együtt vannak a jogi bizonyítékok

Lassanként összegyűltek az adatok. Most már nem egy „cikk”, de egy perfelvételi kérvény „jogi bizonyítékai”. Ezzel azonban még nem nyert befejezést a perirat előkészítése. Hátra volt egy harmadik feladatkör is. Nem az újságíróé, nem is az ügyvédé: de a tudósé. Mert e per legfontosabb része éppen az, amely tudományos alapokon épül fel: az orvostudomány véleményén. Ez döntötte el Mittelmann József sorsát. A szakértői vélemény volt ugyanis a marasztaló ítélet alapvető motívuma. Ezer apró kérdés, ezer új és megint új probléma merült itt fel, melyekre választ csak a tudományos kutatás igazságainak leszögzése adhat. Át kellett venni a törvényszéki orvostudomány szerepkörét, hogy így felkészülve már ne a laikus naiv kérdéseivel forduljunk ahhoz, ki erre a legilletékesebb itten: a kolozsvári Tudományos Egyetem Törvényszéki orvostani intézetéhez. Itt egy fiatal tudós, az amerikai Rockefeller-díj román kitüntetettjének, dr. Mihailla Kernbachnak alapos tudása és az elmélyedő kutató intellektusa volt az, amivel Mittelmann ártatlansága újabb bizonyítékot nyert. Mittelmann mellé most már az orvosi tudomány állt oda legfőbb tanúnak. Pedig a tudós kutató nem tudta, hogy kiről van szó, nem ismerte a per előzményeit. Csak magát a rideg tárgyat ismerte, jegyzőkönyveit és megállapításokat. És így adta meg véleményét, hosszú napok elmélyülése és kutatása után.

Elkészült a kérvény

Ezzel a harmadik feladatot is teljesítette az előkészítés munkája. Az újságíró eleven nyomozását

és a tudós nagyrétegi tudományos megállapításait fogta össze a jogász: dr. Kertész Jenő. Ez a munka is hetekig tartott. Itt már a szigorú perrendtartási paragrafusok parancsoltak. S a paragrafusok igen kemények és parancsolóak. A bíróság „tényállás”-nak kell vegye, amit már jogerős ítélet megállapított. Mi annak előtte csak *feltevés*, csak *hipotézis*, csak „poate”, csak „lehetőségek” s ezekkel tele van az első ítélet és másodfoku ítélet, — azt a semmitmondó jogerős ítélete *tényekké* emelte. E tényekké vált hipotézisekkel szemben pedig új tényeket kellett beállítani, tényeket, melyek már eleve is azok. Nem logikai dedukciók, nem napról is világosabb következtetések, nem kézenfekvő lehetőségek nyitják meg a börtön kapuit, de *tények, sőt már előre is bizonyított és kétségtelen alaposítást tények.*

A gyilkosság óta három év telt el. Még a legjobb emlékeztető tanu is sok mindent elfelejtett. S nekünk új tényeket kellett bizonyító erővel felhozunk. De nemcsak új tényekre volt szükség, de az új tények kétségtelen bizonyítékaira is.

Igy készült el azután a perújrafelvételi kérvény, melynek harminc nyomtatott oldala kizárólag az új tények és az ebből folyó körülmények száraz felsorakoztatására szorítkozik. Nincs egy fölösleges szó, egy fölösleges megjegyzés ebben a klasszikus értékű jogi munkában, mely megdöbbentő erővel, minden szentimentalizmus nélkül borítja fel Mittelmann József bűnösségének már régen megingott hártvárárt. De a per újrafelvételi kérvénye nem elégszik meg ezzel, hanem vádat épít fel: de megint csak rideg adatokkal bizonyítja be, hogy ki tulajdonképpen annak a szerencsétlen Kohn Davidnak gyilkosa, kinél csak egy szerencsétlenebb

Egészség és boldogság:

mama és gyermeke a tisztaság üdítő érzetében, frissesség-től sugározva, ápolva és gondozva. Örömteli egészség nevére mutatja a ragyogó foggyöngyöket.

A Kalodont fogkrém minden-napi használata a legbiztosabb módja, hogy fogaink épségét és szépségét megőrizzük.

ember van még e pillanatban: Mittelmann József. Ezzel nemcsak a védő feladatát látta el Mittelmann József ügyének védője, de az ügyészét is, a vizsgálóbíróét is, kik már kész anyaggal a kezükben teljesíthetik hivatalbeli kötelességüket.

Dobrescu és Costa-Foru atveszik a védelmet

Most tehát megindul a bíróság előtt is a hivatalos eljárás. Az újságíró, az előkészítést végző védő helyét Románia jogi életének legkiválóbb egyéniségei Dem. Dobrescu, a Romániai Ügyvédek Szövetségének elnöke, az ország határára messze túl is ismert jogtudós és C. G. Costa-Foru, az Emberi Jogok Ligájának romániai főtárháza, ez a nagyszerű román harcos veszi át s ők lesznek azok, kik Mittelmann ügyét a bíróság előtt képviselni fogják. Costa-Foru és Dobrescu pár nap előtt levelet intéztek dr. Kertész Jenőhöz és e sorok írójához, melyben jelzik, hogy e napokban leutaznak Marosvásárhelyre, hogy ott személyesen adják át az újrafelvételi kérvényt.

A marosvásárhelyi törvényszék ítélkezik

Mittelmann József ügyében a marosvásárhelyi törvényszék, mely az elsőfoku ítéletét meghozta, illetékes. És itt kötelességünk megállapítani, hogy a bíróság annak idején minden elfogultságtól mentesen, az elébe terjesztett adatok alapján hozta meg ítéletét. Az akkori adatok alapján — ismétéljük, — valóban érthető, vagy legalább is megmagyarázható volt a marasztaló ítélet, mint ahogyan nem lehet ma olyan elfogulatlan bír, ki ne látná a napnál is világosabban Mittelmann ártatlanságát. Nincs okunk kételkedni benne, hogy a marosvásárhelyi törvényszék bírját a per újrafelvételi eljárás során nem fogja megkötöni a marosvásárhelyi törvényszék által meghozott, s tévesen meghozott ítélet, hanem példát fog nyújtani az egész világ közvéleménye előtt a román bíróság magas judiciumáról. A példa adva van a bécsi Pruscha asszony esetében, kit épen a napokban mentettek fel egy újrafelvételi eljárás során. És ebben az esetben is egy bírói tévedés, egy „justiciumord” kötelesség szerű helyrehozása azt jelentette, hogy Bécs lakossága hatalmas tüntetéssel ünnepelte az osztrák igazságszolgáltatást és annak bíráit.

Mit ír a törvény elő

Nyitán és őszintén meg kell mondanom, hogy Mittelmann József ügyében senki zsidó-kérdést ne keressen: a zsidók se. Nem lenne zsidó-kérdés, ha Mittelmann tényleg gyilkolt volna, mint ahogyan nem az, az ártatlan Mittelmann esetében sem. Ez a kérdés egyesegyedül az igazság kérdése és csak az igazságé.

A perrendtartás szerint a bíróság első határozatát tisztán a per felvételi kérvénye alapján, *külső tényezők meghallgatása nélkül hozza meg.* Ez a határozat háromféle lehet: Az első, — ami jelen esetben kizárt, — hogy nem lát a perfelvételi kérvényben olyan új adatokat felhozva, mely a per újra való letárgyalását igazolja. Másik határozata az lehet, hogy a benyújtott adatok megvizsgálására felhívja a vizsgálóbíró, ki új nyomozást vezet le és ennek megtörténte után nyolc napon belül tesz jelentést annak eredményéről. *A bíróság ezután határoz, hogy egyáltalán érdemes-e határozni.* A harmadik határozata az lehet, hogy a perfelvételi kérvényben előhozott bizonyítékokat annyira precizeknek találja, hogy annak alapján elhatározza a per újra való felvételét, erre tárgyalást tűz ki és a vádlottat addig is szabadlábra helyezi.

Helyezzenek azonnal szabadlábra!

Ezt a harmadik határozatot kéri Mittelmann József perfelvételi kérvénye a bíróságtól.

Kéri pedig azon az alapon, hogy egyfelől a kolozsvári tudományegyetem törvényszéki orvostani intézete hivatalosan és legteljesebb tudományos felkészültséggel megcáfolta a marasztaló ítélet legfőbb indokát. Ugy cáfolta meg, hogy e fölött vitatkozni nem lehet, mert megállapításai az objektív orvosi tudomány megdönthetetlen igazságai.

De kéri azon az alapon is, hogy a bíróság egyik legfőbb indokát egy hamis helyszínrajzból merítette, már pedig az újrafelvételi kérvény hiteles, hű és így önmagában is teljes bizonyító erejű helyszínrajzot tár a bíróság elé.

Kéri pedig végül azon tények alapján, melyek legnagyobb részét hivatalos személyiségek állapították meg és pedig az állambiztonsági vezérfelügyelői ség hivatalos nyomozása, melynek jegyzőkönyvténylegesen már kész és hiteles adatokat szolgáltatnak a bíróságnak.

De a hivatalos és megdönthetetlen bizonyíték a marosvásárhelyi törvényszék fogházát vezető Bucur

am, hogy a si-
er olyan gyor-
all. Valóságos
mondja va-
ár. Ez a dro-
árzéke a finom
bességgel szá-
De honnan
fáradhatatlan
fűlire szereli a
Scala, a bécsi
metropolitain ze-
isten Jeritza
hang nem
nedár kétszáz
elmet, a gyil-
kaival fujja a
nyakát, még
oázist, vagy
néha napokra
testéből bäs-
eteg el nem

khoz!

és megyei
jegyzékből
mányok is
élyi Zsidó
haladéka-
n. A név-
ó Nemzeti
al felebbe-
l.
kötelessége
veszteses-

kilité

óteremben

yalóteremben

került a sor,
haddbírósi
pon letartóz-
eltűnést kel-
dr. Landau
ő a rendőri
éseket tett.
őnapja alatt
y másik vá-
szándékosan
tudta, hogy
t ki a me-
on jól tudta
tudta, hogy
pedig egy
azó ukrán.
dik, ahol a
személye-
ellen ter-
tudta ha-
bombavető

nűsor.

y Zizi

JULU

s duo

morista

ételek!

téseket fel-
let brassói
Portii 32.

igazgatónak az a hivatalosan benyújtott jelentése, melyben hivatalosan és ugyancsak teljesen rendszerű bizonyítékkal tanúsítja, hogy a gyilkosságot a gyilkos ő előtte a fogházban be is ismerte. Ez a harmadik ökmány nincs abban a doszában, mely Mittelmann ügyére vonatkozik. Elveszett, eltűnt. Hogyan, miképpen és miért, nem a mi feladatunk megállapítani, még kevésbé Mittelmanné. A perfelvételi kérvény azonban igazolja, hogy a jelentéstétel megtörtént, de igazolja azt is, hogy a gyilkos vallomása is letagadhatatlan igazság.

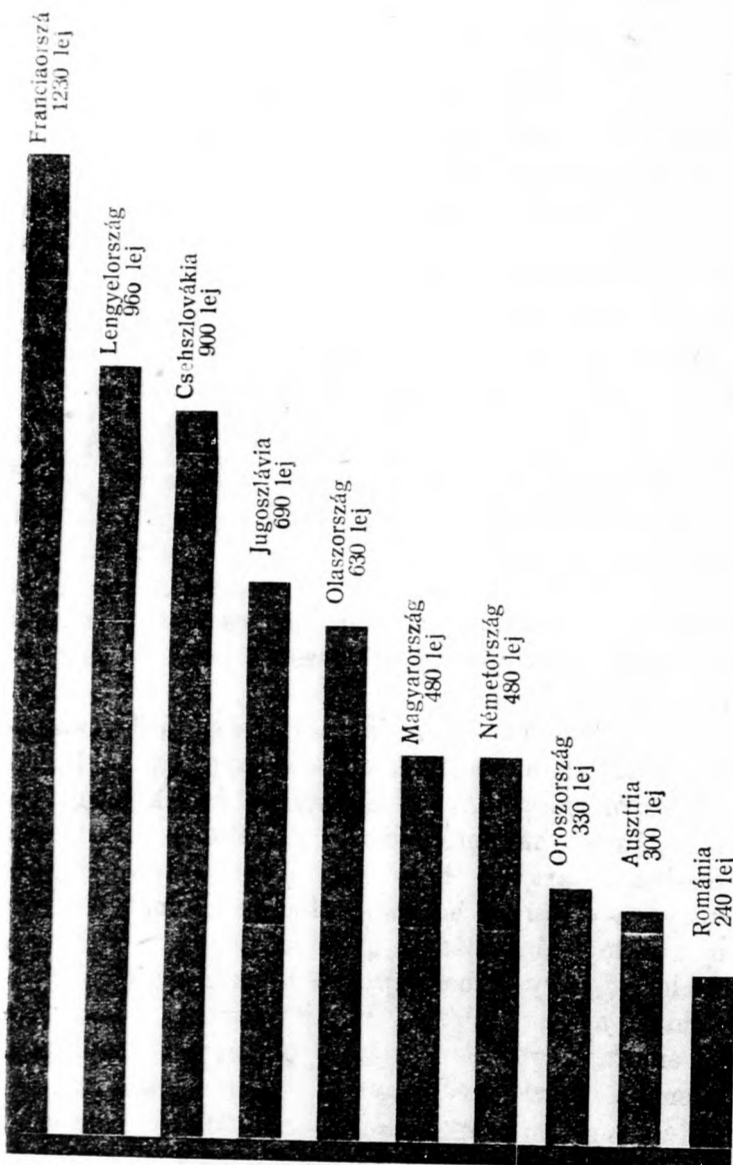
Ezzel a felkészültséggel indul meg Mittelmann József ügyében a perfelvételi eljárás. S már ma ennek az eljárásnak bevezetéséről jelenthetjük, azzal a híres mondással, mely a Dreyfus-per revízióját bevezette:

„Az igazság utban van”. Székely Béla

Mennyibe kerül a béke fentartása

Romániában kétszáznegyven lej esik egy lakosra a hadügyi költségvetésből

(Cluj-Kolozsvár, október 21. Uj Kelet tudósítójától.) A béke hetedik esztendejében, a különböző leszerelési konferenciák után igen érdekes az a statisztikai összeállítás, hogy az egyes államok hadügyi költségvetése mennyire terheli meg az illető ország lakosságát. Az alább közölt szemléltető grafikonból kiderül, hogy a hadsereg fentartására aránylag a legtöbbet Franciaország, legkevesebbet Románia költi.

— **Meghalt egy híres norvég festőművész.** Kopenhágából jelentik: Krogh Keresztély, Norvégia legnagyobb festőművésze, tegnap hetvenhárom éves korában Osloban meghalt. Tüdőgyulladás vetett véget életének. Krogh a Manet-irány képviselője volt Norvégiában, önálló és markáns művészi egyéniség, egész Skandináviában a képzőművészetek irányítója. Halála Norvégiában nemzeti gyász.

— **Macedóniai románokat telepítenek a Kadrilater vidékére.** Bukarestből jelentik: A kormányhoz érkezett távirat szerint a „Jasii” nevű hajó Szalonikiben 150 macedóniai román családot vett fel, hogy a Kadrilater-vidéken létesítendő román telepítéseken elhelyezkedjenek.

Zsák Mindennemű célokra legelőnyösebben beszerezhető

Ponyva **Albala Izsó** Timisoara

Piata Traian No 10

Stelian Popescut kizárják a nemzeti pártból

Az „Universul” robbantási célból meghamisította egy levél dátumát

(Bucuresti-Bukarest, október 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nemzeti és parasztpárt közötti egyezmény szövege teljesen elkészült és — hir szerint — néhány nap múlva aláírásra kerül. Jól informált politikai körök szerint, mielőtt a nemzeti párt és parasztpárt közötti egyezményt aláírják, a nemzeti párt táborában erős tisztulási folyamat fog végbemenni. Mindenekelőtt Stelian Popescu és Xenii volt taktika minisztereket, valamint híveiket kizárják a nemzeti pártból. Ez a kizárási folyamat Jorga és Argetoianu kívánságára fog megtörténni.

Az „Universul” mai száma Jorgának egy levelét közli, melyben Jorga éles kritika alá veszi a parasztpárt működését. A levélre Jorga válaszolt a „Neamul Romanesc” mai számában, amelyben kijelenti, hogy az „Universul” által közölt levele két évvel ezelőtt lett megírva és szemére veti az „Universul”-nak, hogy annak leközlésével aláaknázási célokat szolgál. A levél dátumát egyébként meghamisították és ez bizonyítja a legjobban, hogy mit akartak azzal elérni. Amikor a levelet megírta, egészen mások voltak a viszonyok s így azt egyáltalán nem lehet mára alkalmazni.

Az angolok kiűrik Kólnt és visszavonulnak Wiesbadenbe

(Páris, október 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) Chamberlain angol külügyminiszter, Locarnoból visszatérve, ma a francia fővárosba érkezett és itt beható tanácskozásokat folytatott Painlevé francia miniszterelnökkel. Beavatott körök szerint a locarnoi egyezmény következtében foganatosítandó intézkedésekről volt közöttük szó. Az angolok állítólag már a legközelebb kiűrik Kólnt, de nem távoznak véglegesen Németországból, hanem Wiesbadenben ütik fel szállásukat.

A német delegáció visszaérkezett Berlinbe

Berlin, október 21. A német delegáció ma reggel visszaérkezett Locarnoból Berlinbe. Mint hogy az érkezés időpontját titokban tartották, a bevonulás feltűnés nélkül történt. A pályaudvaron csupán azok az előkelőségek jelentek meg, akiket előre értesítettek. Ott láttuk Braun német minisztert, az angol, a francia, az olasz és a belga nagykövetet, a csehszlovák ügyvivőt, a diplomáciai kar néhány más tagját, a Reichstag és a külügyminisztérium képviselőit. Elsőnek Luther kancellár szállt ki a vonatból, majd Stresemann magas alakja jelent meg a lépcsőkön. A peronon várakozók közül lord D'Abernon angol nagykövet lépett először Lutherhez és melegen kezelt fogott vele. Utána Stresemannat üdvözölte. A német államférfiak barátságosan viszonyozták a kézsorítást, mire az angol nagykövet a következő szavakkal fordult ismét hozzájuk:

— Chamberlain külügyminiszter ur kifejezetten megkért engem arra, hogy a locarnoi konferencia eredményéhez gratuláljak önöknek és kifejezésemre juttassam azt, hogy Chamberlain ur mindig örömmel fog visszagondolni a locarnoi találkozásra és soha sem fogja elfelejteni

azt a nyíltságot és őszinteséget, amellyel a német delegátusok a tárgyalásokon résztvettek. Mindenkor dicsősége lesz a német kormányának, hogy ennek a locarnoi találkozásnak a kezdeményezését magának biztosította. Chamberlain ur meg van győződve arról, hogy a Locarnoban hozott egyezmények az európai történelem fordulópontjává válnak. A magam részéről annak a bizalomnak adok kifejezést, hogy az a barátságos érintkezés, amely a német és az angol delegáció között Lobarnóban fennállott, tovább fog folytatódni a két nemzet nagy tömegeinél.

Luther kancellár és Stresemann külügyminiszter szívvel szavakkal köszönték meg az angol nagykövet üdvözlését és arra kérték lord D'Abermont, tolmácsolja üdvözlőket Chamberlain külügyminiszternek.

Még a megérkezés napján az amerikai nagykövet is megjelent a külügyminiszternél, akinek a locarnoi sikerekhez gratulációját fejezte ki. Egyidejűleg Luther kancellár kihallgatáson volt Hindenburgnál és részletesen tájékoztatta a birodalmi elnököt a locarnoi konferenciáról.

A tanuk Cseke ügyvéd ártatlansága mellett vallanak

Csütörtökön lesz ítélet a szenzációs perben

(Cluj-Kolozsvár, október 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma reggel 9 órakor folytatták a kolozsvári törvényszéken a dr. Cseke Ernő és öt bűntársa elleni szenzációkeltő tárgyalást. A késő esti órákig tanukat hallgattak ki és e kihallgatások során mindjobban domborodik ki az egyes vádlottak szerepe. Most már látszik az is, hogy Cseke ügyvédnek nem volt az a szerepe, amint a nyomozás és vizsgálat első stádiumában látszott. A nyomozás során ugyanis ugylátszott, mintha dr. Cseke Ernő lett volna egy központi tolvaj- és orgazdaszövetkezet irányítója és orgazdája. A mai főtárgyalás azonban kiderítette, hogy ennek az embernek a szerepe mindössze két lopott írógép megvétele szorított. Cseke az írógépek megvétele be is vallotta, hozzátette, hogy nem tudott azok eredetéről és minthogy rendes forgalmon vette meg más ügyvédtársa ajánlatára, őt semmiféle büntető felelősség nem terheli.

Dr. Horváth Jenő ügyvéd mint tanu azt vallotta, hogy ő ajánlotta Csekének megvétele egy ismeretlen ur által neki felajánlott használt írógépet. Jelenlétében alkudott meg Cseke az ismeretlen eladóval tízezer lej vételárban.

Péter Stefan tanu vallja, hogy a két írógép olyképen került Kisjenőre, hogy Cseke tőle régebben tízezer lej kölcsönt kért. Mint hogy azonban Cseke időközben nem tudta megfizetni adósságát, fedezetül elvette Csekétől a gépeket, amiket elzálogosított, hogy a felvett pénzen magának árut szerezzen be.

Izsák Simon és Izsák Lázár apa és fiu vallják, hogy Gampe István a rendőrség előtt való letartóztatásával azt vallotta, hogy kilenc-

vennégy lopott rókabőrt adott el a tanuknak, holott Izsákék soha sem vásároltak semmiféle árut Gampe Istvántól. Azt hiszik, hogy Gampe ezt a vallomását azért tette, hogy a rendőrség vexaturáitól meneküljön.

Dr. Giurgiu János bukaresti ügyvéd: Láttam tanu azt, hogy a detektívek arculátotték Gampe Istvánt a rendőrségen?

Izsák Simon és Lázár: Igen.

Macedonescu ügyész tiltakozik az ellen, hogy a rendőrség presztizsét a védelem megtámadja ilyen kérdésekkel.

Dr. Giurgiu ügyvéd indulatosan követeli az ügy minden részletének kitérésát, mert csak ilyen módon lehet az igazságot kideríteni.

Együttal rámutatott a védelemnek arra a törvényes jogára, hogy mint egyenlő tényező a törvényszék színe előtt egyúttal adhat fel kérdéseket, mint a vádhatóság. Az ügyvéd e kijelentés után felállott és el akarta hagyni a termet, azonban Bohatiel elnök közbelépésére az incidens elsimult.

Az elnök ezután több tanu kihallgatása után zárt tárgyalást rendelt el, amelyen a tanukat arra vonatkozóan hallgatták ki, hogy Cseke Ernő dr. már közel négy éve felhagyott beteges szokásával és rendes szexuális életet folytatott.

Csütörtökön félkilencor kerül sorra a vád és védőbeszéd. A védelmet ezúttal dr. Giurgiu János, German Traian dr., Barta Ignác és dr. Domsa ügyvédek látják el. A csütörtöki tárgyalás iránt városzerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Üzletáthelyezés. JANKY szücs új üzlethelyisége Cluj, Calea Regele Ferdinand 17. (Wesselényi-utca) Szörmék, bundák legolcsóbban beszerezhető

Az Uj Kelet az ország napilapja. Felelős szerkesztő: Előfizetési ár: 240 lei, féléves: 1200 lei. Az Uj Kelet cíkj megjelölésével.

Ébressz

Uj banat mennyeknek

A változót keserű száj

Vészjelek tört férfiszí

Bimbót dalos a tél tagy

Kár vala, egy reggel

Hitünk hevé ebresztője

Ért bölcsesé az Élet mel

— **Miniszterben.** Bukarestben nyitása előtti napon a felirati vita

— **Tancred az érettségigálata ügyében.** Constantinescu felkérésre intézkedett, hogy engedje ifjaknak, hogy gálják le. A h

— **Bratiana kat is?** Bukarest körökben azt a kormányon fog levezeti az uj

— **Feltal.** Ha hinni lehet francia orvos zációs fölfedezés, mint ar uj alapelvek amelynek alaberi test súly növekedését e szadalmas diétaszásra és hason szemben a ké céljukat néh érní, amely t féle káros ut zésekre általt amelyet aszer vagy hizni a letve lesován nek ki. Az t nyesnek bizo hizni vagy s ben, termész

— **Komgyében.** Buk jelentik, hog Jose Alivin végbe. Az ő Azt hiszik, k komitácsi ba

Halló

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemre erdélyi és bánági zsidó ság napilapja
 Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
 Előfizetési árak: Egy hónapra 35 lei, negyedévre 240 lei, félévre 460 lei, egész évre 850 lei.
 Az Uj Kelet cikkeinek utánvételét csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Csütörtök
 5686.
 Marchesvan 4.
 1925. október 22.

Ébresztője az elmulásnak

*Uj bánat maró mérge eget:
 mennyeknek hittem meddő üdvösséget*

*A változót örökkévalónak néztem,
 keserű száj savanyodó mézen.*

*Vészjelek villogtak: meg nem álltam,
 tört férfiszívvel hittem a csodákban.*

*Bimbót daloltam féregtermő nyárban
 s a tél tagyában hittem nyár-csodákban.*

*Kár vala, mint kár, kár minden ábránd,
 egy reggel bizton keserűség vár ránk.*

*Hitünk hevét megaszalja bánat,
 ébresztője minden elmulásnak.*

*Ért bölcsesség bus igája rajtam:
 az Élet mellett megint elhaladtam.*

Salamon László

Minisztertanács a felirati vita ügyében. Bukarestből jelentik: A parlament újramegnyitása előtti napon minisztertanács lesz, amelyen a felirati vita ügyét beszélük meg.

Tancred Constantinescu interveniált az érettségien elbukott diákok katonai szolgálata ügyében. Bukarestből jelentik: Tancred Constantinescu miniszter több oldalról történt felkérésre interveniált a hadügyminiszternél, hogy engedje meg az érettségi vizsgán elbukott ifjaknak, hogy katonai szolgálataikat most szolgálják le. A hadügyminisztérium még nem adott választ.

Bratianu vezeti le az új választásokat is? Bukarestből jelentik: Liberális politikai körökben azt állítják, hogy Bratianu továbbra is kormányon fog maradni, feloszlattja a parlamentet s levezeti az új választásokat is.

Feltalálták a soványság szérumát. Ha hinni lehet a Párisból érkező hírek, két francia orvos: Cernot és Terris, nemrég szenzációs felfedezést tett. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy sikerült nekik teljesen új alapelvek szerint olyan eljárást találniok, amelynek alapján tetszés szerint lehet az emberi test sulyának bármilyen csökkentését, vagy növekedését előidézni. Eddig erre a célra hosszadalmas diétás kurára, gimnasztikára, masszázásra és hasonló eljárásokra volt szükség, ezzel szemben a két francia orvos kijelenti, hogy céljukat néhány befecskendezéssel el tudják érni, amely teljesen fájdalommentes és semmi-féle káros utóhatással nem jár. A befecskendezésekre általuk feltalált szérumot használnak, amelyet aszerint, amint a páciens soványodni, vagy hizni akar, mesterségesen tultáplált, illetve lesoványított állatok szervezetéből vesznek ki. Az új eljárás, ha csakugyan eredményesnek bizonyul, forradalmat fog kelteni a hizni vagy soványodni óhajtó emberek körében, természetesen a női világban.

Komitácsi támadás Kadriater-megyében. Bukarestből jelentik: Konstanczából jelentik, hogy 15 komitácsi a kadriatermegyei Jose Alivin községben óriási pusztításokat vitt végbe. Az összes értékeket a faluból kirabolták. Azt hiszik, hogy a komitácsik Theodore ismert komitácsi bandájából rekrutálódnak.

Bialik irodalmi est Brassóban. Bialik irodalmi estély keretében mutatkozott be 1925 október 18 án az „Aviva” Ráchel Brassó közönségének. Az estély irodalmi jellege teljes mértékben kidomborodott és nagyszerű erkölcsi és anyagi eredménnyel zárult. Az előadás a „Hatikvá”-val veszi kezdetét. Talpraesett megnyitóbeszédben üdvözlő Winkler Rella ros haaviva a közönséget. Hatásos, alapos, színes felolvasásban ecseteli Stern Lili a legnagyobb élő héber költőnk, Nachum Bialik életrajzát és munkásságát, melynek keretében énekel Fruchter Mancoi, a Talmudis-át előadja Becker M. és harmoniumon kíséri Horovitz Tusi. Bialik költszetének legszebb termékeit szavalják Salamon Piri, Schwarcz B., Horovitz Regina, Klein Bella és Sugár Biske. Az „Aviva” szavalógárdája és az egész műsor megkapó közvetlen meleg hangulatot teremtett és a közönség elragadtatásban szünni nem akaró tapssal jutalmazta az előadókat. Ez előadás megrendezésében a Barisszia is tevékeny részt vett.

A Palesztinahivatal közleményei. 1. A Palesztinahivatal ismételten nyomatékosan figyelmezteti a kivándorolni szándékozókat, hogy állásukat ne hagyják el, vagyunkat ne likvidálják mindaddig, amíg értesítést nem kapnak, hogy certificatjuk meg van. A Certificat elnyerése után még mindig lesz elég idejük ügyeik elintézésére. 2. certificatok a legnagyobb valószínűséggel, de nem teljes bizonyossággal, november elején fognak érkezni. Az érkezésről az illetékes Palesztinahivatalokat és az érdekelteket azonnal táviratilag értesítjük. 3. A „Romania” nevű hajó helyett ezental a „Dacia” fog közlekedni először december 4 én fog Konstancából kifutni s azután minden hónapban kétszer fogja megtenni a Konstancia—jaffai utat oda és vissza. A hajón rituális kosztot szolgálnak fel. A jegyek árai: III. osztály közös fekvőhellyel és ellátással 2200 lej. III. osztály ágygal és ellátással emigránsnak 3100 III. osztály ágygal, ellátással turistának 3300 lej. II. osztály 9000 lej. II. osztály különleges 9900. I. osztály 14000 lej. Ellátási díj: II. osztály 1575 lej, I. osztály 2025 lej. 4. Fölvijjuk a kivándorolni szándékozók figyelmét arra, hogy az a csekélyszámu certifiát, ami hozzánk jut, az földművesek, Palesztinában szükséges szakmunkások, (kőműves, ács, asztalos, pléhes, lakatos, betonmunkás, kőfaragó) és munkások, chalucok részére szolgál. Nem produktív foglalkozásnak csak másodsorban jöhetnek tekintetbe.

Prefektusváltozás Szilágy megyében. Zilahról jelentik: A mezőgazdasági kamarai választásoknak a kormány szilágy megyei kudarcával kapcsolatban hozzák összefüggésbe dr. Domsa Gyula szilágy megyei prefektus állásából való lemondását. A választási kudarcok dacára, a prefektusnak a kormánykörökben nagy befolyására való tekintettel senkisé, még a hivatalos körökben sem tételezték fel, hogy új prefektus kerüljön Szilágy megye élére. Annál meglepőbb volt tehát a prefektus az e hó 15-én állásáról való lemondásának híre. Amint értesültünk, a prefektust még igen sok magasrangú megyei főtisztviselő állásukból való távoztása fogja követni. Biztos helyről nyert információink alapján dr. Domsa Gyula helyébe az új prefektust a kormány dr. Pavel Constantin belényesi liceumi tanár személyében nevezte ki.

Mircescu tábornok lesz Beszarabia új parancsnoka. Bukarestből jelentik: Rudeanu tábornok, Beszarabia jelenlegi parancsnoka, közelebbről az egyik újonnan felállítandó katonai intézmény élére kerül. Helyette Mircescu tábornok lesz Beszarabia parancsnoka.

Megszüntették a halmi közjegyzőséget. Bukarestből jelentik: Az igazságügyminiszter a halmi közjegyzőséget megszüntette.

Állandó rovat. Bukarestből jelentik: Ma délelőtt tíz órakor Ploestiban az Orient-expressz sínűtérés következtében kisiklott. A mozdony és egy személykocsi kiestek a vágányról. Az utasoknak ijedségen kívül nem történt semmi bajuk.

A legfőbb honvédelmi bizottság ülése. Bukarestből jelentik: A legfőbb honvédelmi bizottság a jövő héten tartja ezidei ülését Károly trónörökös elnökletével. Megvitatják a hadsereg reorganizálásáról, a katonai bíraskodás újjászervezéséről szóló törvénytervezeteket, valamint az új újoncra szóló javaslatot és a hadkötelezettség ellenőrzéséről szóló javaslatokat. Javaslatot fognak tenni a katonák jobb ellátására, valamint a repülőkatónák fizetésének emelésére vonatkozólag.

Mille Constantin a kisebbségi újságírók kongresszusán. Mille Constantin, a romániai sajtószövetség elnöke megleghangu levélben értesítette dr. Kádár Imrét, a kisebbségi újságírószervezet ügyvezető alelnökét, hogy a kisebbségi újságírók kongresszusán, amely november 8 án Nagyváradon lesz megtartva, részt fog venni.

Az érettségien elbukott diákok nem iratkozhatnak be az egyetemre. Bukarestből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium hivatalos kommuniké adott ki, amelyben leszögezi, hogy az érettségi vizsgálatokon elbukott diákok jövő júniusig nem tehetnek újabb érettségi vizsgát és az egyetemre sem iratkozhatnak be. A közoktatásügyi minisztérium táviratilag értesítette a kisebbségi iskolák egyházi hatóságait, hogy leányiskolákban ezután semmi körülmények között sem taníthatnak férfi tanerők. A távirat hangsúlyozza, hogy még erre az évre sem ad haladékot az iskoláknak.

Einstein újabb könyvadakozása a jeruzsálemi egyetemnek. Berlinből jelentik: Einstein Albert professzor, aki pár hónap előtt a relativitás elméletéről szóló művének kéziratát a héber egyetemnek ajándékozta, újabb ismét becses könyvekkel gyarapította a héber egyetem könyvtárát. Hatvan vaskos tudományos kötetet, 660 akadémiái jelentést és 300 matematikai értekezést Einstein professzor már el is küldött Jeruzsálembe.

Kilenc hét alatt négy millió lejre rug a képviselők és szenátorok napidija. Bukarestből jelentik: A „Lupta” egy érdekes statisztikát közöl, amelyben kimutatja, hogy a 9 hetes parlamenti időszak alatt 4 millió lejt fizet ki a kincstár a képviselőknek és a szenátoroknak napidijak címén.

Akik saját lovaikkal akarnak szolgálni a lovasságnál, csak február elsején vonulnak be. Bukarestből jelentik: a hadügyminisztérium közlése szerint azok a besorozott katonák, akik saját lovaikkal akarnak a lovasoknál szolgálni, február elsején fognak bevonulni. Lovaiikat 20,000 lejjel megválthatják, mely esetben a pénzügyigazgatóságoktól elismervényt kapnak.

A konferencia delegátusválasztásai. Az. E. Zs. N. Sz. Orade Marén, folyó hó 19-én megtartott Nagytüntetőbizottsági ülése a VI. ország-részi konferencia delegátusválasztások idejét november 1-ig toltta ki. Erre az időre valamennyi választási jegyzőkönyvnek a Központi Irodában kell lennie. Az erdélyi mizrahi-szervezet nagyváradi központja értesíti helyi csoportjait, hogy a mizra-chista delegátusok megválasztását november 1—5 közötti napokon folytassák le.

Hercules Babyház ezuton értesíti a n. é. vevőközönségét, hogy raktárát a már eddig is kö-zismert baby-árukon kívül: női, férfi és gyermek kötöttárukkal, harisnyával, szallag csipke divatgombok és mindenféle rövidáruval dusan felszerelte és azokat feltűnően olcsón árusítja a Weselényi M.-u. 12. sz. alatti üzletében.

Zongorázók figyelmébe. Schwartz Dezső, a kö-zismert vak zongorahangoló jelenleg Kolozsváron tartózkodik. Hangolásra előjegyzéseket Király papirkereskedése vesz fel.

Nagy

harisnyavásár

mélyen leszállított árakkal.

Kötött harisnya minden színben	lei	25
Flohr-harisnya minden színben	lei	53
Muszlin harisnya divat színben	lei	69
Cérna-muszlin minden színben	lei	98
Selyemfátyol harisnyák minden színben	lei	125

BLATT

POTÉR IS

Divatkönyvekben és kötöttáruknak óriási választék!
 A legjobb harisnyák csak BLATT-nál kaphatók!

Halló 877! Unió gőzmosó! Kérem, küldjék lakásomra azonnal gyűjtőautóju-kat és szállítsák el a tisztítandó ruhaneműt. **Hallo 877.**

KÖZGAZDASÁG

Erdélyben nem vonnak be italmérési engedélyeket A készülő új szesz törvénnyel kapcsolatosan még nem történt semmiféle intézkedés

(Cluj-Kolozsvár, október 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egész erdélyi esztét bejárta az a pénzügyminiszeri rendelet, amely elrendeli, hogy mindazon helyeken, ahol az italmérési engedélyek száma nem áll arányban a községek, vagy városok lakosainak számával, az engedélyek kérdése úgy rendezendő, hogy minden ezer lakosra egy italmérési engedély jusson. A miniszeri rendelet, amely az új engedélyek kiadását nyilvános árlejtéshez köti, elrendeli, hogy az ideiglenesen kiadott engedélyket 1923. január elsejével bevonandók. Az általunk is közölt miniszeri intézkedés, amely a készülő új szesz törvény előkészítését célozza, nagy nyugtalanságot keltett az érdekeltek között és ezért kérdést intéztünk a kolozsvári pénzügyi adminisztráció italmérési engedély-szekciójához, akitől az a felvilágosítást nyertük, hogy a szóban forgó pénzügyminiszeri rendelet nem vonatkozik az erdélyi és bánáti italmérési engedélyekre, mert

itt még az 1899-ben életbeléptetett magyar törvény van életben, amely mindezt ideig nem lett hatályon kívül helyezve. A miniszeri rendelete kizárólag az örómániai területekre vonatkozik, ahol az italmérési engedélyeket eddig is nyilvános árlejtésben a legtöbbet ígérőknek adták ki.

Az új italmérési törvényjavallattal kapcsolatban az erdélyi és bánáti pénzügyi adminisztrációk mégsemmitfele intézkedést nem foganatosítottak, mindaddig nem is foganatosíthatnak, amíg a régi törvényt hatályon kívül nem helyezik. Az italmérési engedélyekkel kapcsolatos ügyeket most is a régi törvény alapján intézik. Változás azonban történt, mégpedig abban az irányban, hogy új italmérési engedélyeket nem adnak ki, de ezzel szemben régiakat sem vonnak be, csupán ott, ahol erre szükség mutatkozik elhalálozás, vagy valamilyen szabálytalanság folytán.

Nagyrománia kevesebb vasat termel mint a háború előtti Románia

A nacionalizálás nem volt kedvező hatással a vasipar fejlődésére

(Cluj-Kolozsvár, október 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy ország iparának gerince a vasipar. A vastagyasztás méretei határozzák meg az industrializálódás méreteit, a fejlődés irányát és mértékét. Ha a vastagyasztás normális, ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy hidak, vasutak, házak épülnek, konszolidáló munka folyik mindenütt. Hogy Románia konszolidációjáról beszélni mennyire anakronizmus, arra a legjellemzőbbek az alant következő adatok, melyek világosan bizonyítják, hogy a megnövekedett Romániában nemhogy fejlődött volna a vasipar, hanem ijeszítő mértékben lecsökkent.

A régi Románia vasipara

A háború előtt Romániának alig volt bányászati ipara. Nagyon jelentékeny volt azonban vasfeldolgozó ipara. 1916-ban Romániában 84 vas-megmunkálóüzem dolgozott, 8100 munkással és az elkészített áruk forgalmi értékét negyvenhárommillióra becsülték.

A békeszerződés után a megnagyobbodott Románia belépett a vastermelő országok sorába. Azonban a vastermelő vállalatok akkoriban nem voltak olyan állapotban, hogy teljes üzemben dolgozhassanak. A hunyadi állami művek hengerek és kupolák kemencék nélkül maradtak. Kudzsir, ahol európaszerte híres patkóvasat készítettek, szintén visszafelődik és ma már alig produkál hét nyolc tonnánál

többet. Az egyetlen teljesítőképes bányászati üzem a resicai vasművek és uradalmak kezében van. Valamivel frisebb élet a vastermelés terén a nadrági és a kaláni vasműveknél mutatkozik. A nadrági vasművek felhagytak a betonvas és rudas gyártásával és horganyzott és vaslemez gyártására szorítottak. A kudzsiri művek egy félévvel ezelőtt nacionalizáltak és háromszázmillió lej alapítvány befektetésével minden valószínűség szerint jelentékeny vasművet építik ki.

1922-ben a dróthuzalgártás indult erős fejlődésnek, ugyanarra, hogy az átlagos napi száz tonna termelés mellett immár az egész belföldi szükségletet fedezni képes.

Több üzem — kevesebb produkció

Románia vasipara az 1916-ban üzemben volt 84 vasipari vállalkozással szemben 490 üzemre gyarapodott és a belföldön ma előállított áruk értéke kerek ötmilliárdra emelkedett. 1913-ban, vagyis abban az időben, amikor az országot még nem befolyásolta a háború, az import 334.221 tonnát tett ki. Az akkori 7.570.000 lakost számoló ország minden lakosára az ország összes vastermeléséből 44 kiló esett.

A mai Románia, jellehet két és félszer akkora, mint amilyen a békeszerződés előtt volt, nem konzumál több vasat, mint amennyit a régi Románia. Az import az ország állandó konszolidálása következtében emelkedik, főleg Csehszlovákia küld be rengeteg árut.

1924-ben gépekben 30.403 tonna, közlekedési eszközökben 7019 tonna, megmunkált és meg nem munkált vasban 225.283 tonna importáltatott az országba.

Ha az ország konszolidálásával párhuzamosan a vasipart is jobban fejlesztenék, kétségtelenül nagyobb lendületet venne az ipari téren való

konszolidáció. A lassan fejlődő építkezés számára új perspektívák nyílnának olcsó vasanyag beszerezhetése esetén. A vasutak elhanyagoltsága is indokoltá teszi a vasipar felfokozását. Ebben az esetben nagy sinanyag és vagon-szükséglet kielégítésére szolgálna a vasipar. Altalában az általaj nacionalizálása nem volt kedvező hatással a vasipar fejlődésére és jödeig fog még tartani, amíg az ország vasszükségletét saját terméséből fogja fedezni.

A Háztulajdonosok Szövetségének közgyűlése. A kolozsvári Háztulajdonosok Szövetsége október 25-ikén délelőtt tíz órakor tartja közgyűlését a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara termében. A közgyűlésen az elnöki megnyitó után az ügyvezető-igazgató tesz jelentést a Szövetség évi működéséről és számol be azokról az akciokról, melyeket a Szövetség a háztulajdonosok érdekében ez évben keresztülvitt. A költségvetés megállapítása után Fekete Nagy Béla fog előadást tartani a tulajdonjog védelméről, utána pedig dr. Simon elnök a szervezkedés fontosságáról fog beszélni. Ezután az indítványok kerülnek sorra, majd pedig az új tisztikart választják meg.

Bulgáriában leszállították a gabona kiviteli illetékét. Szófiából jelentik: A bolgár minisztertanács a gabona kiviteli illetékét 50 százalékkal csökkentette. A leszállított gabonakiviteli illetékek már életbe is léptek.

Új só-árak. Bukarestből jelentik: A Monopol vezérigazgatóság a só árát a következőképpen állapította meg: Szlatinán vagononként a só ára 66 dollár. Désen vagononként 48 dollár. Ujváron pedig 44 dollár. Az örölt só vagononként 2-50 dollárral drágább. Az árakat 3 hónapoként külön-külön fogják megállítani. Szállítási díj fejében km.-ként 80 banit számíthatnak fel a vizonteladók.

Négyháztalajdonosok költséggel bírpalotát építenek a CFR tisztviselőknek. Bukarestből jelentik: A közlekedésügyi minisztérium közlése szerint a CFR-tisztviselők részére egy hatalmas bírpalotát fognak építeni a fővárosban, melyre 400 millió lejt irányoztak elő.

Megélnékül a csehszlovákiai textilipar. Prágából jelentik: A szlovenszko-i textilipar a helyzet kedvezően alakul. Az ipar, dacára annak, hogy a belföldi piac még nem teljesen felvevőképes, jól foglalkoztatott. Az export nem elégti ki teljes mértékben az igényeket, a szlovenszko-i piacokon azonban a kedvező eredményű aratás következtében megélnékült a kereslet.

Csehszlovák-magyar malomkartell. Pozsonyból jelentik: A szlovenszko-i Malomtulajdonosok Szövetsége és a Magyarországi Nagymalom képviselői között a közeli napokban tárgyalások indulnak a magasabb lisztárak fentartására és az eladás aránylagos elosztásának megszervezésére.

A franciaországi román adósságok ügye. Bukarestből jelentik: Diamandi párisi meghatalmazott miniszter megbízást kapott, hogy a Franciaországban fennálló román adósságok ügyében megkezdett tárgyalásokat folytassa. Ezzel elégtételt szolgáltatott Antonescunak Titulescu ismeretes megbízása miatt keletkezett konfliktusért. Diamandi a napokban visszautazik Párisba.

A pénzverde felállítása. Bukarestből jelentik: Az a bizottság, amely a pénzverdek felállításával van megbízva, Popescu mérnök vezetésével tegnap a fővárosban több alkalmas helyet tekintett meg a pénzverde felállítására. Döntést azonban még nem hoztak.

Közepes Románia szőlőtermése. Bukarestből jelentik: A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint a szőlőszedés az egész országban megkezdődött. A termés közepesnek ígérkezik.

A gyáriparosok országos akciót kezdenek a községi választások ügyében. Bukaresti jelentések szerint a Gyáriparosok Országos Szövetsége komoly akcióba kezdett a községi választásokkal kapcsolatban. A gazdasági érdekköröket megszervezik országosan s későbbi határozattal döntenek abban az irányban, hogy kik mellett harcolnak a választásokon. Kolozsváron tegnap délután egy küldöttség kereste fel Utalea polgármestert s magyarázatot kért a választói névjegyzék kifüggesztése körül keletkezett zavarok miatt. Értesülésünk szerint a küldöttség tisztán informálás

végzett járt a vasszükséglet utasításak az összes vasszükséglet mint a statisztika

A lej: Zürich pesten —

Kolozsvár: kenés miatt az kereslet a követ Bécs 29-70 pest 235-338, 40-70, Newyork 1026, Milánó 8

Zürich. Zürich 208-70, Newyork 2295-00, Milánó 2295-00, Budapest 72-70, Varsó 247-50, Varsó

Bukarest: London 8-45, Zürich Budapest —

Bukarest. márká 49 50, sterling 1019, 40-00, oiasz 1 370, dollár 210 schilling 29-50, 6-25, belga fran

Téli sp

Ujjáéled az egy tornateremben.

(Cluj-Kolozsvár tudósítójától.) A téli hideg időjárás vári sportegyesületek tőségétől. Tegnap alacsony hőmérséklet, az kabátjaikkal az erzsorodik előrel ballszakosztály templált bajnoki

A kolozsvári gíbor agilis és az egyesület napjának lehetősége információk szerben életre hívja vivőszakosztály páratlan sikert bizonyosságot életre

Információink nemből jelentékek A klub vezetőségével vezetésével vívőkur tornateremben.

nak ideiglenesen Chrissoveloni, st meg a klub vezetésével összes kérdésekről a jelekből ítélve, nek. A Haggi ujjáélesztésével hogy az erdélyi messzebbmenő ádelkezésére álló kolozsvári zsidó gának, hogy szakdelkezésre bocsát nebb eszközeinek sportjainak.

Ezt igazolja fiatal multra viskadatlan szorgalmat rendkívül alatti rendkívül gimnázium tornadolgoznak a szHaggi vezetés alakul a közeljövő osztálya, amely sport kedvelői ké nyilvánul meg.

Haggi tornasport vasárnap találkozómérkőzések sorát lődés nyilvánul

Teljes üzletfelosztás miatt
hatóságilag engedélyezett

végeledás

Heller, Weisz & Molnár
divatáruházában, Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 6.

Óriási tömeg kabát, kosztüm, ruha, férfiszőtte, selym, vásznak, harisnyák gyári áron való végeledása

végétt járt a polgármesternél az országos szövetség utasítása szerint. Hasonló utasítást kaptak az összes vidéki gyáripari tagozatok is, valamint a statisztikai adatok összegyűjtése céljából.

TŐZSDE

Október 21-én

A lej: Zürichben 247.50, Párisban 10.75, Budapestben —, Bécsben —

Kolozsvár. A piac a legujabb lej értékesítése miatt az árak erőteljesen megszilárdultak. A kereslet a következő árfolyamokkal lett lebonyolítva.

Bécs 29.70—29.95, Prága 6.22—6.26, Budapest 335—338, Páris 9.45—9.55, Zürich 40.60—40.70, Newyork 209.75—211.00, London 1020—1026, Milánó 8.50—8.60.

Zürich. Zárlat: Berlin 123.60, Amsterdam 208.70, Newyork 519.00, London 2523.20, Páris 2295.00, Milánó 2073.00, Prága 1537.00, Budapest 72.70, Belgrád 920.00, Bukarest 247.50—247.50, Varsó 85.00, Bécs 73.15.

Bukarest. Devizák: Páris 9.45, Berlin —, London 10.18, Newyork 211.00, Milánó 8.45, Zürich 40.50, Bécs 30.50, Prága 6.25, Budapest —

Bukarest. Valuták: Napoleon 795, német márka 49.50, leva 1.50, török lira 116, font sterling 1019, francia frank 9.45, svájci frank 40.00, olasz lira 8.45, drachma 2.80, dinár 370, dollár 210.00, lengyel forint 33.00, osztrák schilling 29.50, magyar korona 29.00, cseh korona 6.25, belga frank 9.35, holland forint —.

SPORT

Téli sport a Haggibborban

Ujjáéled az egyesület vivőszakosztálya. Élet a tornateremben. Ping-pong-sekció alakuloban

(Cluj-Kolozsvár, október 21. Az Uj Kelet tudósítójától.) A váratlanul és hirtelen beköszöntött hideg időjárás nemsokára megfosztja a kolozsvári sportegyesületeket a szabadtéri sportolás lehetőségétől. Tegnap éjjel 6 fokkal szállt a nullpont alá a hőmérő, az utcán fázósan mélyednek el téli kabátjaikba az emberek és a nagy hidegben összegorogodik előreláthatólag az agilis kolozsvári futballszakosztály által december hó közepéig kontemplált bajnoki programja.

A kolozsvári egyesületek közül elsőnek a Haggibbor agilis és ügybuzgó vezetősége gondoskodik az egyesület nagy tábora számára a téli sportok üzésének lehetőségéről. A klub vezetőségétől nyert információk szerint ugyanis a Haggibbor ezévből életre hívja fényes sikerekre visszatekintő vivőszakosztályát, amely két évvel ezelőtt egy páratlan sikerű vivőakadémia megrendezésével adott bizonyosságot életrehatottságáról.

Információink szerint már eddig is mindkét nemből jelentékeny számú gárdát toborzott össze. A klub vezetősége Schenker kiváló vivőmester vezetésével vivőkurzust rendez a katolikus gimnázium tornatermében. A vivőszakosztály adminisztrációjának ideiglenesen Mózes Jenő bankhivatalnokot (Bea Chrissoveloni, str. Memorandului 8. földszint) bízta meg a klub vezetősége, aki a szakosztályt érdeklő összes kérdésekről részletes információkkal szolgál, a jelekből ítélve, bizonyára nagyszámu jelentkezőknek. A Haggibbor vezetősége a vivőszakosztály ujjáélesztésével ismételtan tanujelét adja annak, hogy az erdélyi zsidó sport fejlesztéséért a legmesszebbmenő áldozatokra is képes és minden rendelkezésére áll eszközzel módot kíván nyújtani a kolozsvári zsidó társadalom sportolni óhajtó ifjúságának, hogy szakszerű irányítás mellett és a rendelkezésre bocsájtott és a téli sportok legmodernebb eszközeinek felhasználásával hódoljon kedvenc sportjainak.

Ezt igazolja az is, hogy a Haggibbor aránylag fiatal multva visszatekintő tornász-szakosztálya lakadatlan szorgalommal dolgozik és a tornaórák alatt rendkívül élénk élet uralkodik a református gimnázium tornatermében, ahol a klub tornászai dolgoznak a szereken és az, hogy ugyancsak a Haggibbor vezetőségének kezdeményezésére megalakul a közeljövőben a Haggibbor ping-pong-szakosztálya, amely iránt az érdekes és elegáns szobasport kedvelői között rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Haggibbor—KAC. A két régi örökrivális vasárnap találkozik össze ismét, ezuttal a bajnoki mérkőzések során. A mérkőzés iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

OPERA ROMÁNÁ.

Programul sáptámánál.

Péntek, okt. 23. „Trubadurul“ (Vendég: Leonora Pévey Ilonka)

Vasárnap, okt. 25. (Délután) „Cavaleria Rusticana“ és Ballet.

Hétfő, okt. 26. „Carmen“ (Vendég: Stanek-Dubrowsky brüni karmester)

Szerda, okt. 28. „Cavaleria Rusticana“ és „Pagliacci“ (Vendég: Stanek-Dubrowsky).

MAGYAR SZÍNHÁZ

Magyar Színház heti műsora

Csütörtök: Peer Gynt (Előszór. A Grieg teljes kísérezőnéjével. Premierbérlet 12 sz. Sorozat 75. Előadás kezdetén a nézőtérre vezető ajtókat bezárják)

Péntek: Peer Gynt (Napi bérlet 30 sz. B. Sorozat 76. Előadás kezdetén a nézőtérre vezető ajtókat bezárják)

Szombat d. u. 4 kor: Dáryné ifjasszony (Ifjúsági előadás, igen olcsó helyárakkal. Előadó tanár Csopolti Lajos. Sorozat 67)

Szombat este 8-kor: Peer Gynt (Napi bérlet 31 sz. A. Sorozat 78. Előadás kezdetén a nézőtérre vezető ajtókat bezárják)

Vasárnap d. u. fel 3-kor: Ma inka táncosnő. (Sorozat 77)

Vasárnap d. u. 6-kor: Az ember, az állat és az erény (Leszállított helyárakkal. Sorozat 79.)

Vasárnap este háromnegyed 8-kor: Nótás kapitány (Karácsanyi Ili, Neményi Lili, László Andor, Ihász Aladár. Bérletszűnet. Sorozat 80)

Hétfő: Peer Gynt (Bérletszűnet. Sorozat 81. Előadás kezdetén a nézőtérre vezető ajtókat bezárják).

A magyar színház előadásai minden este 8 órakor kezdődnek.

Mozgók műsora.

Select-mozgó. Csütörtök, okt. 22. „Ígért földje“. Monumentális dráma 10 felvonásban, filmre alkalmazta a híres francia rendező Henry Roussel. Főszerepben Raqu l Meller.

Urania-mozgó. Csütörtök, október 22. „A fekete kalóz“. Grandiózus film dráma a kalózok életéből, 10 felvonásban, filmre alkalmazva E. Salgari regénye után. Főszerepben Ketty Watson.

Apollo-mozgó. Csütörtök, okt. 22. „Pogány istenek szigete“. Bünyűgyi dráma, 5 felvonás. Főszerepben Jack Perrin.

Hölgyeim! A legujabb 300lejtől, film modellek, bársony újdonságok 450 lej, egyedül az

„IDEAL“

kalapszalonn, Cluj, Reg. Ferdinand 8. (Gólya-áruházal szemben).
Átalakít és formál 48 óra alatt.

Erdélyi Malom, Faipar és Áruforgalmi Rt. Targu-Mures, ajánlja 00 0, 2 sz levelesbe való és 10 sz. főzelék

árpagyöngy

fajtáit, elsőrendű minőségben, legolcsóbb napi árakon. Mintázat: ajánlat szívesen szolgálunk. Sürgönycim: ERMAFA. — Interurban telefon 232.

RUHÁZATI CIKKEK

RÉSZLETFIZETÉSRE

Lázár Réger nagyáruházában Cluj, Piața M. Viteazul (Széchenyi-tér) 34.

Állandóan nagy raktár:

Férfi és női szövetek, bársony, plüszök, kelengye-vásznak, mosáruak, paplanok és mindennemű divatkülönlegességek stb. stb.

Meghívásra házhoz megyünk mintakollekcióval.

Sokkal olcsóbbak és finomabbak az importált francia és angol áruknál az

M. M. Konzervgyár, Timișoara

M. M. befőttei

M. M. jamei

M. M. gyümölcs- és vegyeszei

melyek minden nagyobb csemege üzletben kaphatók.

Lloyd 3962

Gajzágó Márton

Cluj, Str. Regina Maria No 24.

késes, működőruks, műszerész, nickelőző telep.

חלפים ויגד איממער
אים לאנער

Megérkeztek

K. Szabó Rózsika

Cluj, Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi M.-u.) 14. szám
nőikalap modellházába az idény legszebb, eredeti párisi, bécsi

kalapujdonságai.

Nagy választék a legszebb filckalapokban. 300 leiert minden színen kaphatók.

Mo 388

APRÓHIRDETÉSEK

Magyarországi adószáma egy százzal, vastagabb betűvel 6 lej. Legnagyobb apróhirdetés 30 lej, állásajánlatoknak 30% kedvezmény. **Magyarországi adószáma egy százzal, vastagabb betűvel 6 lej. Legnagyobb apróhirdetés 30 lej, állásajánlatoknak 30% kedvezmény.**

איין מלמד פר נגרא תום
והפרישים וחס איינען פאסענע
מיט קינדער צו לערנען. נעהאלט
פאן 4500 לעי אונד אנטשענדונגעס
קווארטער צו גערעכענען. — צו
Samuel Mör און נליך און
Oradea-Mare, Körös-utca 18.
80.

Öt évi gyakorlattal bíró
perfect gép- és gyorsírónő
állását változtatni óhajtja.
Ajánlatokat „Jó munka-
erő” jellegre a kiadóba
kérek

HUNWALD
Str. Vlașia (vult
Boiyal-u.) 3. Telefon 147

Üvegezésizolda és tükör
gyár. Tüblakveg raktár
és üvegezési vállalat.
Hibás tükörök újrafon-
csorozása 1007

Két egyetemi hallgató
butorzott szobát keres
teljes ellátással és zon-
gorahasználatl. l mi z idő
családnál. Lehetőleg a bel-
városban. Cim a kiadóban

Cur Salomban vásárolt
355 sz. 3 duna-mos B par-
cellámát eladom. Sávcs
megk resések Domány
Artur, Brasov 2. Str Gate
56. címre kéretaeck. 77

איין בחור, דאכטינאנט
קאנדידאט תום ויש עם התרתי
הואה נאטער רעדנער, בעזונדערס
און דער דויטשער שפראכע ווירד
געזוכט און אינער פארנעהמען
ארט. געמיינדע
און דער שטעטיש-אויסוואקסן, דער
הויכשטן וואל אינעם בת תום
ישר תואר געלונגען עם כל
המעלות ערנסטע אנטראגע ונד
צו זוכטען און דיע ארטיסטראטאגיא
זענען בלאטטעס דיע דיעוועלעכע
וויסנשאפטער. 69

Perfekt könyvelő azon-
nali belépésre felvétetik a
Margittai Mezőgazdasági
Ipai és Kér. R. T.
fatelepeén Margittán. —
Ajánlatokat, igények meg-
jelölésével kérünk. 79

Keresünk azonnali, vagy
nove aber 1 belépésre egy
nőtlen va-kereskedő se-
gőde, ki a fűszer vagy a
tőrszakmához is ért, előny-
ben részesül. Kimerítő
ajánlatokat kéünk Deutsh
és Geist, Ludosul de Mu-
res. 70

Mérlegképes könyvelő,
perfekt német levelező vál-
lal menkt órákra is na-
gyon olcsón. Tanit nagyon
olcsón ת-מרא ת-
Cim: Cluj, Calea Train
11. sz. (v. Árpád-u.) 75

Megnyilt
Wesselényi Miklós-u.
10. sz. alatt orth. **ש-
étt terem.**
Izletes konyha, abano-
ma, olcsó árak. Lako-
da'mak rendezése.

Textil szakmától ügyesen
kiszolgáló segédek ajánla-
tát kéri Friedman E. Jó-
zsef Arad. Szombaton
zárva. Ugyanott egy in-
teligens házvezetőnő ki-
a há i asszonyt pólolja,
otthonra talál. Fizetés
megállapodás szerint. 5

Feltűnő olcsó árak!
Gyukits, Halban, Pichler,
valamint fekete velour-

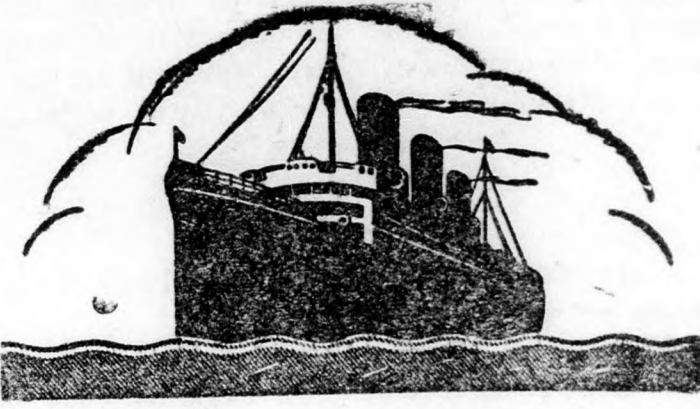
kalapokban
a legnagyobb választék

WEISS SIEGFRIED
kalap- és uridivat üzleté-
ben, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 10 sz.

Aranyér
"Anusol" Soedecke ANUSOL

aranyér ellen több mint 25 éve a legjobban elis-
mert szer. Egyszerű alkalmazás, biztos siker. —
Minden fájdalmat azonnal megszüntet és meg-
gyógyítja a gyuladt, sebes és vérző helyeket. —
Ártalmatlan alkotórészekből mentes. Reggel és
este egy kúpocskára tesz a végbélbe bevezetve.
Minden palikában és drogériában kapható. —

RAKTÁR **F.H. MEES** BUKÁREST CALEA-GRIVITEI 61

Hamburg--Amerika
Linie United American Lines
Rendszeres es és közvetlen járatok kényelmes
gyorsgőzözeinken
Hamburg, Cherbourg,
Bologneból

Délamerika,
(Argentina, Uruguay, Brazília)
Cuba, Mexiko, Canada
Északamerika-ba.
Afrika, Nyugat india, Ázsia-ba
Világkörülvázások a tengeren.
Mindennemű felvilágosítást készséggel ad
a nagyromániai vezérkép vis ele t:

Lazarovitz L.
Timişoara. Strada Mercy No 2.
és ennek fiókjai: Bukarest, Calea Grivitei No 183.
Cernauți, Str. C. Brancoveanu 17
Oradea-Mare, P. Mihai Viteaz 5,
Arad, Str. Eminescu 12,
Chişinău: Str. Alexandru
cel bun 65.

Sürgönyoim: Lazarovitz.

ENGLISH

FINTEX

REGD

Bejegyzett román cég No 53/1923

angol szövetek

a londoni **PENDLE & RIVETT Ltd. London**
Huddersfieldi (Anglia) és Délskóciai gyártmány

Egyetlen minőség, de a legjobb
Ovakodjunk az utánzatoktól, melyek az utóbbi időben feltűntek a piacokon.
Minden posztókereskedésben kérjen minden szabó elsőrangú
English Fintex - Scotch Fintex szövetekeket.
Központi raktár: CASA ENGLEZA

H. R. KENT, Bucuresti,
Str. Lipsicani 22. (ezelőtt 10 bis)
Fiók: **GALAC, Strada Domnească No 13.**

ENGLISH FINTEX

ENGLISH FINTEX

Erkes
hivatal
Kolo
Pep. (E
Folton:
Kiadót
N. S.
Készítő
K. M.
adán

1925 okto

Önk
Weizman

A cion
mann Cha
hirk jelen
gyedik v
mann nem
séget. Ezel
okoztak az
egy esetleg
hetne elő
szetesen né
Chaim most
nek, a cion
„Haalam“
nyit levele
általánosság
több nyitot
Igy Weizm
a világkong
a pártok
Bizonyos el
ták Weizm
ben és dik
leszögezi W
től követel
és helyes
Weizmann
datárius ha
aktiv politil
A világs
ként igy sz
A cio is
organizáció
legkülönböz
cserelesének
natos, hogy
felöleljék a
zását és ho
mozgalomb
bad eszmec
lösségérzet
Véget ért a
határozatai.
Aktionskom
gyaltunk le
szervezetün
Számun
szavak hely
rére. A kor
verziának
nemzeti ot
szemben. M
különbségre
az ujjáépítő
egyedül alk
Minden
gyobbodó e
javulás Pale
sultnak láts
tós, a bevár
munkalehet
hogy Pales
gyorsabb te
sebb megfig
alanu